

Jakie usługi opiekuńcze są dostępne dla chorego?

Autor
Honorata Zentkowska
Pielęgniarka, Menedżer placówek służby
zdrowia

4 minuty czytania

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych.

Świadczone są przez podmioty prywatne (usługi komercyjne) lub w ramach opieki społecznej świadczonej przez gminę i instytucje pomocy społecznej, takie jak MOPS lub GOPS.

Usługi opiekuńcze to wsparcie socjalne, z którego mogą korzystać osoby z niepełnosprawnością, z chorobą krótko lub długoterminową, osoby starsze i samotne, wymagające na co dzień pomocy innych ludzi, której nie są w stanie uzyskać od członków rodziny i domowników.

Usługi opiekuńcze są zazwyczaj płatne wg stawek godzinowych.

Wysokość opłaty za usługi opiekuńcze w ramach opieki społecznej uzależniona jest od miejsca zamieszkania podopiecznego (stawki ustala gmina), wysokości jego dochodów (jako osoby ubiegającej się o taką pomoc) oraz dochodów członków rodziny. Każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie. Ośrodek Pomocy Społecznej może podjąć decyzję o częściowym lub całkowitym zwolnieniu z opłaty za usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze dzielą się ze względu na zakres usług na:

Usługi opiekuńcze zwykłe:

- zaspokajanie potrzeb dnia codziennego (zakupy w sklepie spożywczym / przemysłowym, przygotowanie / dostarczanie posiłków, asystowanie w przyjmowaniu posiłków)
- sprzątanie pomieszczeń, w których przebywa podopieczny, utrzymanie w czystości urządzeń sanitarnych, pomoc w higienie ciała podopiecznego (mycie, czesanie, kąpiel, wymiana bielizny osobistej itp.)
- zabiegi pielęgnacyjne zalecone przez lekarza, podawanie leków, ustalanie wizyt lekarskich, realizacja recept w aptece, kontakt z lekarzem rodzinnym w sprawach dotyczących zdrowia, w szczególności w nagłych przypadkach
- zaspokajanie potrzeb psychospołecznych: aktywność fizyczna, spacer, wychodzenie z domu, rozmowy, czytanie książek, oglądanie TV, spotkania z sąsiadami i przyjaciółmi, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych

Usługi opiekuńcze specjalistyczne, dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności:

- nauka podstawowych czynności i umiejętności do samodzielnego życia: zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, nauka dbałości o higienę ciała i środowiska domowego, organizacja czasu wolnego, nauka interpersonalna – relacji z domownikami, sąsiadami, przyjaciółmi, współpracownikami, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wsparcie w

znalezieniu i utrzymaniu pracy, pomoc w gospodarowaniu środkami pieniężnymi

- wsparcie w procesie leczenia: dostęp do świadczeń zdrowotnych, ustalanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych i zabiegów medycznych, realizacja recept w aptece, zmiana opatrunków, mycie i pomoc w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych
- rehabilitacja podopiecznego zgodnie z zaleceniem lekarza

Usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Obejmują usługi opiekuńcze wymienione powyżej oraz pomoc mieszkaniowa dla podopiecznego – uzyskanie mieszkania, organizacja drobnych napraw i remontów, likwidacja barier architektonicznych.

Jak uzyskać usługi opiekuńcze z pomocy społecznej?

1

Zgłoszenie i opis sytuacji

Należy zgłosić samodzielnie lub z pomocą osoby drugiej (telefonicznie, ustnie na wizycie, na piśmie (w tym też korzystając z poczty elektronicznej) do miejscowego ośrodka pomocy społecznej (OPS) potrzebę skorzystania z usług opiekuńczych zwykłych lub specjalistycznych.

Należy opisać sytuację zdrowotną, osobistą, materialną, mieszkaniową, uzasadniając wskazać jakiej pomocy potrzeba.

2

Wywiad środowiskowy

Pracownik socjalny z właściwego OPS przeprowadzi wywiad środowiskowy, polegający na wizycie pracownika socjalnego w domu osoby ubiegającej się o wsparcie społeczne, w celu oceny konieczności świadczenia usług opiekuńczych oraz ich faktyczny zakres potrzeb.

Ważne! Jeśli nie wyrazisz zgody na wywiad środowiskowy, wniosek zostanie automatycznie odrzucony przez OPS.

3

Dokumenty potrzebne przy ubieganiu się o usługi opiekuńcze

Należy zgromadzić dokumenty, o które poprosi pracownik socjalny. Przepisy nie określają jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o przyznanie usług opiekuńczych, ale z podstawowych dokumentów należy posiadać:

- dowód osobisty lub inny potwierdzający tożsamość (cudzoziemiec – dokument określający jaki jest jej status w Polsce);
- decyzję w sprawie przyznania renty/emerytury/świadczenia przedemerytalnego/emerytury pomostowej/renty socjalnej i inne;
- orzeczenie o niepełnosprawności;
- zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło i inne;
- jeśli się uczysz - zaświadczenie o kontynuowaniu nauki w szkole;
- jeśli jesteś rolnikiem – zaświadczenie urzędu gminy o powierzchni gospodarstwa rolnego oraz dowód opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników;

- o jeśli jesteś osobą bezrobotną - decyzja starosty o uznaniu za osobę bezrobotną, o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo świadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy.

Ważne! Jeśli starasz się o specjalistyczne usługi opiekuńcze, potrzebujesz zaświadczenia od lekarza rodzinnego o potrzebie przyznania takich usług, z uzasadnieniem konieczności ich przyznania i określeniem, jakich usług pacjent potrzebuje.

Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy może domagać się od osoby ubiegającej się o pomoc w postaci usług opiekuńczych oraz członków jego rodziny złożenia oświadczeń o dochodach i stanie majątkowym. Jeśli odmówicie złożenia takich oświadczeń, Ośrodek Pomocy Społecznej nie udzieli zgody na przyznanie świadczeń.

4

Decyzja o przyznaniu usług opiekuńczych

Decyzja o przyznaniu lub nie przyznaniu usług opiekuńczych (zwykłych lub specjalistycznych) zostanie wydana przez OPS w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku.

W sprawach bardzo pilnych wywiad środowiskowy przeprowadzany jest w ciągu dwóch dni od złożenia wniosku, a decyzja podejmowana jest wcześniej. Każda sprawa rozpatrywana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej indywidualnie.

Materiały zamieszczone w serwisie bliskochorego.pl są opracowane przez ekspertów z dziedziny opieki paliatywnej, zgodnie z ich najlepszą wiedzą i doświadczeniem. Materiały te nie stanowią porady lekarskiej i psychologicznej, mają wyłącznie charakter informacyjny i nie mogą zastąpić bezpośredniej konsultacji ze specjalistą. W razie konieczności uzyskania pomocy medycznej należy zgłosić się do właściwego specjalisty.